

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक ०५.०५.२०२१ ते ०९.०५.२०२१)

अंक ३६/२०२१							दिनांक ०४.०५.२०२१		कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२७/०४/२०२१ ते ०३/०५/२०२१ पर्यंत)							हवामानाचे घटक		पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता ०५.०५.२०२१ ते ०९.०५.२०२१ पर्यंत)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक		०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५	०९/०५
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		५	३	१	१	८
३८.०	३८.०	३८.०	३९.०	३९.०	३९.०	३९.०	कमाल तापमान (अ. से)		३५	३५	३५	३५	३५
२३.०	२२.५	२४.५	२०.५	२१.०	२२.०	२३.०	किमान तापमान (अ. से)		२३	२२	२३	२३	२३
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्ट.)	२	३	४	३	७
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	दुपार						
९३	७०	८५	६९	८४	८४	९२	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		७८	८४	८८	८२	८५
४४	४८	५३	४४	४७	४५	४४	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६२	६०	६२	६५	६५
१.८	२.३	१.९	२.२	२.९	२.१	२.०	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००५	००४	००४	००७	००७
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा					
पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	दुपार		नैऋत्ये कडे	आग्नेय कडे	दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	दक्षिणे कडे	वायव्ये कडे
मागील वर्षातील (२०२०) पर्जन्य (मि. मी)				१/०१/२०२१ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०२१ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)			
४८६.०				२४.८			०.०			०.०			

पुढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०५ ते ०९ मे रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे. कमाल व किमान तापमान स्थिर राहून आर्द्रतेमध्येही वाढ संभवत आहे. तसेच हवामान आर्द्र व अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्याकडून वर्तविण्यात आला आहे.

विस्तारीत श्रेणीतील हवामान अंदाज
पार्जन्यमान: दक्षिण कोकण व गोवा या हवामान उपविभागामध्ये दिनांक ०९ ते १५ मे या कालावधी दरम्यान पार्जन्यमान सरासरीपेक्षा जास्त होण्याची शक्यता आहे. (सदर कालावधी दरम्यान ०.२० मिमी एवढे सरासरी पार्जन्यमान असते तरी या वर्षी सदर कालावधी दरम्यान १.२२ मिमी पार्जन्यमान होण्याची शक्यता आहे व ते सरासरीपेक्षा ५००.९६ टक्क्यांनी जास्त होण्याची शक्यता आहे.)
कमाल व किमान तापमान: दक्षिण कोकण व गोवा या हवामान उपविभागामध्ये दिनांक ०९ ते १५ मे या कालावधी दरम्यान कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त असण्याची शक्यता आहे. (सदर कालावधी दरम्यान सरासरी कमाल व किमान तापमान अनुक्रमे ३५.०८ व २४.३१ डीग्री सेल्सीअस एवढे असते तरी या वर्षी सदर कालावधी दरम्यान ते अनुक्रमे ३४.८२ व २५.१४ डीग्री सेल्सीअस एवढे असण्याची शक्यता आहे कमाल तापमान सरासरीपेक्षा ०.२७ डीग्री सेल्सीअसने कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा ०.८२ डीग्री सेल्सीअसने जास्त असण्याची शक्यता आहे.)

इशारा
सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे रोजी तुरळक ठिकाणी सोसाट्याचा वारा व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे असा इशारा प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्याकडून देण्यात आलेला आहे.

सर्वसाधारण कृषि सल्ला
सोसाट्याचा वारा, मेघगर्जना व विजांच्या लखलखाटाची शक्यता लक्षात घेता विजांचा अंदाज घेण्यासाठी दामिनी अॅपचा वापर करावा. खरीप हंगामातील भात व भुईमुग पिक पेरणीसाठी लागणारे विविध जातीचे बियाणे कृषि संशोधन केंद्र, फोंडाघाट येथे उपलब्ध आहे. भात - कर्जत-२, कर्जत-९, रत्नागिरी-८

संक्षिप्त संदेश सल्ला
सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात दिनांक ८ व ९ मे रोजी तुरळक ठिकाणी मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे.

हवामान अंदाजावर आधारीत कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	पिक निहाय कृषि सल्ला
आंबा	काढणी	जिल्ह्यामध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी सोसाट्याचा वारा व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या आंबा कलमांना बांबूच्या काठीचा आधार द्यावा. जिल्ह्यामध्ये आंबा पिक बहुतेक ठिकाणी अंडाकृती फळे व मोठ्या आकाराची काढणीची फळे अशी अवस्था आहे. येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता तयार फळे सकाळी दहाच्या अगोदर व दुपारी चारच्या नंतर नुतन झेल्याच्या सहाय्याने ८० ते ८५ % (चौदा आणे) पक्वतेला लवकरात लवकर काढून घ्यावीत. फळे काढणीच्या किमान ८ दिवस अगोदर झाडावर कोणतेही औषध फवारू नये. येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता अपरीपक्व व काढणीस तयार न झालेल्या फळांवर पाउसामुळे करपा रोगाचा प्रादुर्भाव होऊन डाग पडू नये व नुकसान होऊ नये यासाठी आंबा पिकावर कार्बेन्डॅझीम ५० टक्के पाण्यात विरघळणारी पावडर (१० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात) किंवा थायोफिनेट मिथिल ५० टक्के पाण्यात विरघळणारी पावडर (१० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात) किंवा प्रोपिनेप ७५ टक्के पाण्यात विरघळणारी पावडर (२० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात) यापैकी कोणत्याही एका बुरशीनाशकाची गरजेनुसार फवारणी करावी. फळे पिकात घालताना फळ कृजीचा प्रादुर्भाव वाढू नये यासाठी फळांना उष्ण जल प्रक्रिया द्यावी. त्यासाठी फळे ५२ अंश से. तापमानाच्या पाण्यात १० मिनीटे बुडवून नंतर आडीत घालावीत. येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता फळमाशीच्या नियंत्रणासाठी विद्यापीठाने विकसित केलेले मिथिल युजिनॉल युक्त रक्षक सापळे प्रती हेक्टरी चार याप्रमाणात आंबा बागेमध्ये लावावेत. येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता तापमान वाढीमुळे हापूस आंबा फळांमध्ये साक्याचे प्रमाण वाढण्याची शक्यता आहे. साका टाळण्यासाठी व उष्णतेपासून बचाव करण्यासाठी तयार फळे सकाळी दहाच्या अगोदर व दुपारी चारच्या नंतर काढावीत व सावलीत

		<p>ठेवावीत. उन्हामध्ये फळांची वाहतूक करू नये.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता फळगळ टाळण्यासाठी पाण्याची उपलब्धता असल्यास झाडांना विस्तारानुसार प्रति झाड ८०-१०० लि. पाणी ७ दिवसांच्या अंतराने द्यावे.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता बाष्पीभवन कमी करण्यासाठी जांभा जमिनीमधील आंबा कलमांना गवताचे व पालापाचोळ्याचे अच्छादन द्यावे.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या आंबा कलमांना उन्हापासून संरक्षणासाठी शेडनेटच्या सहाय्याने सावली तयार करावी.</p>
काजू	काढणी	<p>जिल्ह्यामध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी सोसाट्याचा वारा व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या काजू कलमांना बांबुच्या काठीचा आधार द्यावा.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता काजूमध्ये ज्या ठिकाणी काढणीयोग्य बी तयार झालेली आहे अशा ठिकाणी तयार झालेल्या बीयांची काढणी व वेचणी सकाळच्या सत्रात करून घ्यावी व बीया उन्हामध्ये योग्यप्रकारे वाळवाव्यात.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या काजू कलमांना उन्हापासून संरक्षणासाठी शेडनेटच्या सहाय्याने सावली तयार करावी.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या २ वर्षात उन्हाळ्यात ८ दिवसांच्या अंतराने ३० ली. पाणी प्रति कलम याप्रमाणे द्यावे.</p>
नारळ	फळधारणा	<p>जिल्ह्यामध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी सोसाट्याचा वारा व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या नारळ रोपांना बांबुच्या काठीचा आधार द्यावा.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता नारळ बागेस ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या नारळ रोपांना उन्हापासून संरक्षणासाठी शेडनेटच्या सहाय्याने सावली तयार करावी.</p>
सुपारी	फळधारणा	<p>जिल्ह्यामध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी सोसाट्याचा वारा व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या सुपारीच्या रोपांना बांबुच्या काठीचा आधार द्यावा.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता सुपारी बागेस ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता नविन लागवड केलेल्या सुपारीच्या रोपांना उन्हापासून संरक्षणासाठी शेडनेटच्या सहाय्याने सावली तयार करावी.</p>
वायंगणी भात	रब्बी भात-पक्वता खरिप-पुर्वतयारी	<p>भात कापणी केलेल्या शेताची नांगरट करून धसकटे नष्ट करावीत. ज्या शेतामधील पीकांची काढणी पूर्ण झाली असेल त्या शेताची नांगरट करून जमिन उन्हात चांगली तापू द्यावी. खरीप हंगामातील पीकांच्या लागवडीच्या दृष्टीने पूर्व तयारीस लागवे. भात पीकांच्या रोपवाटीकेकरिता शेताची मशागत करावी.</p> <p>खरीप हंगामासाठी भात, भूईमूग, नागली इ. पीकांची निवड करून सुधारीत जातीचे बियाणे उपलब्ध करून ठेवावे.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता पर्जन्यमानाचा अंदाज घेऊनच कापणी करावी. कापणी करणे आवश्यक असल्यास पिकाची कापणी करून, कापणी झालेल्या पिकाची झोडणी करून धान्य सावलीमध्ये सुरक्षित ठिकाणी वाळवावे.</p> <p>तयार झालेल्या वायंगणी भाताची कापणी विद्यापीठाने प्रसारित केलेल्या वैभव विद्याच्या साहाय्याने जमिनीलगत करावी</p>
भूईमूग	शेंगा अवस्था	<p>काही ठिकाणी भूईमूग पीक पक्व होण्याच्या अवस्थेत आहे. काढणीसाठी तयार झालेल्या भूईमूगाची पाने पीवळी होऊन गळू लागल्यास तसेच शेंगेच्या आतील साल काळसर व शेंगदाण्यास योग्य रंग आला असल्यास काढणी करावी. काढणी केलेल्या शेंगा उन्हामध्ये ४ ते ५ दिवस वाळवून नंतर साठवणूक करावी.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता भूईमूगाची काढणी पर्जन्यमानाचा अंदाज घेऊनच करावी.</p> <p>काही ठिकाणी भूईमूग पीक दाणे भरण्याच्या अवस्थेत आहे. उष्णतेमध्ये वाढ होत असल्याने भूईमूग पीकाला दाणे भरण्याच्या अवस्थेमध्ये गरज असल्यास जादा पाणी द्यावे.</p>
कुळीथ	काढणी	<p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता कुळीथ पिकाची काढणी पाऊसाचा अंदाज पाहूनच करावी. तयार झालेल्या शेंगा सकाळच्या वेळेस काढून उन्हात चांगल्या वाळवाव्यात.</p>
चवळी	काढणी	<p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता चवळी पिकाची काढणी पाऊसाचा अंदाज पाहूनच करावी. तयार झालेल्या शेंगा सकाळच्या वेळेस काढून उन्हात चांगल्या वाळवाव्यात.</p>
कडवा वाल	काढणी	<p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता वाल पिकाची काढणी पाऊसाचा अंदाज पाहूनच करावी. तयार झालेल्या शेंगा सकाळच्या वेळेस काढून उन्हात चांगल्या वाळवाव्यात.</p>
दुभती जनावरे	-	<p>येत्या ५ दिवसांमध्ये दिनांक ०८ व ०९ मे, २०२१ या कालावधी दरम्यान मेघगर्जना व विजांच्या लखलखाटासह तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता जनावरांचे विजांपासून संरक्षण करावे व जनावरे सुरक्षित ठिकाणी बांधावीत.</p> <p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता जनावरांना पिण्यासाठी स्वच्छ थंड पाणी व उपलब्ध असल्यास खाण्यासाठी हिरव्या ओल्या चा-याची व्यवस्था करावी.</p> <p>जनावरांचे दुपारच्या उष्णतेपासून योग्य ते संरक्षण करावे. गोठ्यामध्ये हवा खेळती राहिल याची काळजी घ्यावी.</p>
कुक्कुटपालन	-	<p>येत्या ५ दिवसांमध्ये कमाल व किमान तापमानात होणारी वाढ लक्षात घेता कॉबडयांचे उष्णतेपासून संरक्षण करण्यासाठी शेडला बाहेरून कापडी पडदे लावून त्यावर पाणी शिंपडावे. तसेच शेडच्या छतावर गवताचे किंवा गोणपाटाचे आच्छादन घालावे व त्यावर पाणी शिंपडावे. कॉबडयांना तसेच पिल्लांना पिण्यासाठी स्वच्छ गार पाण्याचा पुरवठा करावा.</p>
फळप्रक्रिया		<p>आंबा, कोकम, फणस, करवंद, जांभूळ इ. फळांच्या उपलब्धतेनुसार प्रक्रियायुक्त पदार्थ तयार करावेत.</p>
<p>सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेग्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मूळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.</p>		
<p>डॉ. प्रदिप च. हळदवर्णकर सहयोगी अधिष्ठाता तथा नोडल ऑफिसर कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मूळदे ०२३६२-२४४२३१</p>		<p>डॉ. यशवंत च. मठाळ तांत्रिक अधिकारी कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मूळदे ०२३६२-२४४२३१</p>